

NYE SAMISKE UTGIVELSER – NYHETSREV MARS 2025

FOR BARN OG UNGDOM

JENS MARTIN MIENNA: BENNE LEA LAHPPON/BENNE ER BORTE

Jens Martin Mienna har gitt ut første bok i en ny tospråklig serie. Beanne lea lahppon/Benne er borte er en litt skummel fortelling som passer for barnehagebarn og elever på småskoletrinnet. Barna får være med i fortellingen ved å synge, lete etter ting og også lete etter Benne sammen med Mikká og Áile. Benne er borte, og Mikká og Áile må dra og finne ham. Sporene leder dem til et sted de aldri har vært før, nemlig til Svarteskogen. Hva skjuler seg i Svarteskogen og kommer de til å finne Benne? Tekst: nordsamisk og norsk. ISBN: 978-82-93781-10-3. Bárus, 2024. 24 sider. Innbundet.

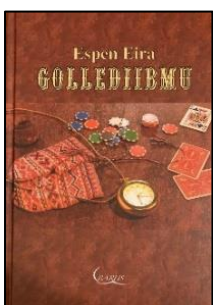
MARIUS HORN MOLAUG: MÁILMMI VEARRÁMUS ČUOIGANMÁTKI

Nordsamisk oversettelse av Verdens verste skitur (2023). Ruben hater å gå på ski! Finnes det egentlig noe verre enn en lang skitur? Å gå på ski er kjedelig. Bakkene er for bratte! Skiene er for glatte! Det er iskaldt, slitsomt og alltid mye lenger enn man tror! Kompisen Kent er heller ikke glad i bortover-ski, han er mer fyke-nedover-i-tusen-kilometer-i-timen-uten-kontroll-på-skiene-typen. Ruben og Kent må legge en skikkelig plan for å unngå skitorturen. Men hvordan knekker man egentlig et par ski? Og hva skjer når lillesøster Ragnhild går seg vill i fjellet? ISBN: 978-82-329-0602-4. Davvi girji, 2025. 81 sider. Innbundet.

KIRSTE PALTO: LOARFI LEA JÁVKAN!

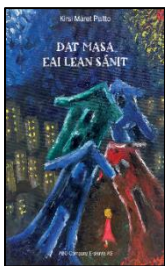
Fjerde bok om brødrene Ritni og Urbán. I denne boka hjelper de Jori å finne hunden hans som har forsvunnet. Jori har en spesiell hund, som kan danse, er glad i kamferdrops og kan lukte pengesedler. En dag blir hunden borte, og Jori må be Ritni og Urbán om hjelp til å lete etter hunden. Nordsamisk tekst. ISBN: 978-82-329-0624-6. Davvi girji, 2025. 71 sider. Innbundet.

ESPEN EIRA: GOLLEDIIBMU

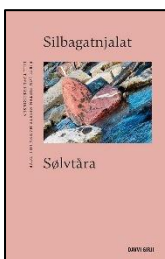
Hva skjer når vi ikke lengre skjuler våre hemmeligheter? Forfatterdebutant Espen Eira har gitt ut novellesamling på nordsamisk som handler om dagliglivet slik det er. Om å være ung, kjærlighet, angst, mobbing og psykisk helse. Å finne sin plass i verden og bli voksen, er en rød tråd i denne boka. Fortellingene viser både det onde og det gode i livet, som gulltiden i mørket, om utfordringer, men også de små hendelsene som gir glede. Her er fortellinger om vanlige mennesker som har vanlige liv. De minner oss om at det er mulig å finne energi, lys og håp i en grå hverdag. Nordsamisk tekst. ISBN: 978-82-93781-13-4. Bárus, 2024. 37 sider. innbundet.

SKJØNNLITTERATUR FOR VOKSNE

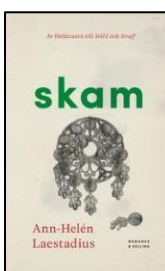
KIRSI MÁRET PALTO: DAT MASA EAI LEAN SÁNIT

Diktbok på nordsamisk som undersøker følelser som har satt seg fast i kroppen, og som gir seg til kjenne selv om hendelsene for lengst er passert. Diktene følger hovedpersonen, som i begynnelsen ikke har ord for følelser og episoder, men etter hvert lærer seg å takle vanskelige ting. ISBN: 978-82-92649-68-8. ABC Company E-skuvla, 2024. 105 sider. Heftet.

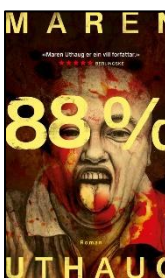
LILL TOVE FREDRIKSEN: SILBAGATNJALAT / SØLVTÅRA

Litteraturviter Lill Tove Fredriksen debutterer som skjønnlitterær forfatter med denne diktsamlingen med både nordsamisk og norsk tekst. Innerst inne i hver voksen person bor det en barnestemme. Minnene av denne barnestemmen klinger som en gysninger i den voksne personen. Fra et barns perspektiv skildrer Fredriksen gjennom diktene hvordan det var å vokse opp med en psykisk syk mor, der de voksne ikke grep inn. ISBN: 978-82-3290-590-4. Davvi girji, 2025. 85 sider. Innbundet.

ANN-HELÉN LAESTADIUS: SKAM

Marina vender tilbake til Kiruna etter ett år sørpå. Røttenes tiltrekningskraft klarer hun ikke å stå i mot. Men hjemme har ingen glemt det som hendte. Spesielt ikke de strengt troende læstadianske slektningene. Tilbake i sine barndomsgater begynner hun å stille spørsmål om hvem hun har blitt og hvorfor. Tredje bok i Sápmitrilogien. Svensk tekst. ISBN: 9789189771093. Romanus & Selling, 2025. 401 sider. Innbundet.

MAREN UTHAUG: 88 % – ROMAN

Oversettelse til nynorsk av 88 % (2024). Den er oppfølger til framtidsromanen 11 % (2022). 88% av alle kvinner forstår at menn ikke kan røre seg fritt iblant oss. Resten tar feil. Matriarkatets tidsalder rår, og det er lenge siden det fantes frittgående menn. Problemet er at den kollektive forståelsen av hvorfor det er så viktig å sperre mennene inne er i ferd med å gå tapt. Urkvinnna Inga, som har levd gjennom alle tider og i dette livet er gjenfødd som same, sanser det som er i ferd med å skje. Hun spenner reinsdyra for sleden og reiser fra Finnmark til Lolland. Hun må ta affære for ellers kommer samfunnet til å bryte sammen igjen. ISBN: 978-82-340-1530-4. Det Norske Samlaget, 2025. 327 sider. Innbundet.

JORUNN JERNSLETTEN: LENGSEL ETTER TILHØRIGHET

Kathinka er norsk, men lengter etter å være en del av det samiske fellesskapet som hennes venner i Tromsø tilhører. Inngangsbilletten blir rollen som den samiske aktivisten Katja i en teaterforestilling på Hålogaland teater. Men hva skal til for å komme innenfor det samiske miljøet? Romanen utspiller seg i Tromsø og Tana, og handler om søken etter å høre til. Vi følger Kathinka, som gradvis blir en del av et samisk lokalsamfunn gjennom sine personlige relasjoner. Hun blir satt på prøve, og får oppleve hvordan relasjonene hjelper henne å takle motgang og oppleve nye gleder ved livet. ISBN: 978-82-693811-1-5. Jorunn Jernsletten, 2025. 312 sider. Heftet.

CAMILLA SKATTVIK: HEKSERINGEN – EN REISE I MYTENES VERDEN

Engelske Henrietta kommer til Kautokeino for å studere samene. Her blir hun venninne med Julie, og betror henne at hun er en innviet wiccaheks. Men hun legger seg ut med den ene etter den andre. Mens informantene hennes vender henne ryggen, faller også kjærlighetsforholdet til en samisk noaidi i grus. Med ham får hun datteren Aurora. Mange år senere får Julie et brev fra Aurora der hun spør hva som skjedde da moren ble drept. Julie var til stede når Henrietta ble drept på Brackenber Moor. Nå reiser hun til England for å fortelle Aurora det hun vet om moren. Gjensynet med Appleby og hekseringen der mordet fant sted blir sterkt. Så skjer det et nytt mord i hekseringen. ISBN: 978-82-93903-81-9. Svein Sandnes bokforlag, 2025. 298 sider. Innbundet.

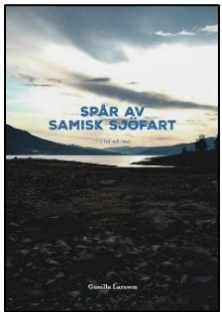
FAGLITTERATUR

JENS-IVAR NERGÅRD: FORSONING MED TAPT TID – SAMISK OPPGJØR MED URETT OG KOLONISERING

Samisk historie har ofte blitt fortalt utenfra. Denne boken gir stemme til erfaringer, kamper og forsoningsprosesser som har preget det samiske samfunnet gjennom mer enn hundre år. Med utgangspunkt i et rikt etnografisk materiale, samlet gjennom fire tiår, utforsker Nergård hvordan samiske miljø har forhandlet om sin egen historie både under fremgang og tilbakeslag. Boken går tett på enkeltpersoner, livsmiljø og samfunnsutvikling, og viser hvordan forsoning i samiske miljø, i tillegg til kampen for språk, tradisjon og naturressurser, også dreier seg om retten til å være seg selv og skape sin egen framtid. ISBN: 978-82-450-5787-4. Fagbokforlaget, 2025. 262 sider. Heftet.

GUNILLA LARSSON: SPÅR AV SAMISK SJÖFART – I TID OCH RUM

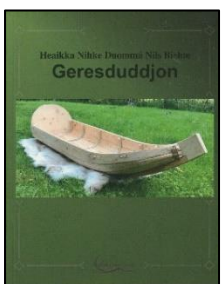
Artikkelsamling om samer, båtbygging og sjöfart både på svensk og norsk side. Båter og sjöfart er en ukjent del av den samiske historien. Det viser seg at det allerede fra tidlig middelalder finnes skriftlige kilder, hvor samer omtales som dyktige båtbyggere, som bygde båter på bestilling til norske konger. Når det gjelder forskning på båter og sjöfart så savnes det også kjønnspektiv. Larssons forskning utfordrer en eldre, nasjonalistisk preget historiesyn og bidrar samtidig med å synliggjøre en usynliggjort historie. Svensk tekst. ISBN: 978-91-81011-75-3. Vulkan, 2024. 110 sider. Heftet.

JAN ERIK HENRIKSEN, IDA HYDLE: SAMISK KOMMUNIKASJON OG KONFLIKTHÅNDTERING

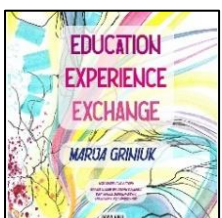
Samene har status som urfolk, og nasjonalstatene Norge, Sverige, Finland og Russland er pålagt å tilrettelegge for at samene som urfolk kan bevare og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsnivå. Dette innebærer blant annet at alle velferdsprofesjoner i Norge skal ha grunnleggende kunnskap om samiske forhold. Samtalen er ett av våre viktigste verktøy som mennesker, men kulturelle forskjeller og ulike normer som høflighet, gjestfrihet og barneoppdragelse kan være vanskelige å oppdage. Dette vil kunne bidra til misforståelser og økt konfliktnivå. Open Access: ISBN: 978-82-450-4947-3. Fagbokforlaget, 2024. 181 sider. Print: ISBN: 978-82-450-5230-5. Fagbokforlaget, 2024. 181 sider.

HEAIKKA NIHKE DUOMMÁ NILS BIEHTE: GERESDUDDJON

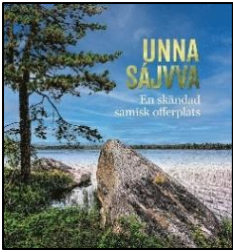

I denne boka får du gjennom bilder og forklaringer lære å lage pulk etter en tornesamisk modell. Prosessen beskrives fra innhenting av råstoff til pulken er klar til bruk. Forfatter er den allsidige duojaren Heikka Nihke Duommá Nils Biehte – Nils Per Partapuoli. Boken inneholder også en kort historisk artikkel om pulkbruk skrevet av forfatterens datter Ánná Káísá Partapuoli. Nordsamisk tekst. ISBN: 978-82-93781-11-0. Bárus, 2024. 31 sider. Innbundet.

MARIJA GRINIUK: EDUCATION – EXPERIENCE – EXCHANGE

Bok som utforsker kuratoriske og pedagogiske praksiser innen urfolkskunst fra Sápmi, med fokus på kunst og performance i politisk ladede kontekster. Den er skrevet av Marija Griniuk, med bidrag fra samiske forskere og kuratorer. Boken introduserer en metodikk for kuratering og undervisning i samisk kunstkunst. Boken vektlegger kulturutveksling, autoetnografisk fortelling og dekoloniserende kuratoriske praksiser gjennom å inkludere både urfolks- og ikke-urfolksperspektiver. Denne innovative forskningen gir verdifulle innsikter for kuratorer og pedagoger som utvikler programmer med et urfolksperspektiv, og fremmer inkludering og kulturutveksling i kunst og utdanning. Engelsk tekst. ISBN: 978-82-329-0659-8. Davvi girji, 2025. 273 sider. Innbundet.

KERSTIN ANDERSSON: UNNA SÁJVVA – EN SKÄNDAD SAMISK OFFERPLATS

For hundre år siden ble Unna Sájvva, en samisk offerplass i Gällivarre kommune, skjendet og plyndret. Offergavene ble gravd opp og ført til Stockholm. Det skjedde i en tid når svensk samepolitikk var preget av rasebiologi og rasisme. Samene er et utfolk og har med utgangspunkt i FN-deklarasjonen for urfolk, rett på å få tilgang til sine seremonielle gjenstander. Kerstin Andersson sammen med andre samer arbeider nå med å få offergavene tilbake til det samiske folket og til et museum i nord. Svensk tekst. ISBN: 978-91-89823-94-5. Vulkan, 2024. 63 sider. Innbundet.

GIRJOHALLAT GIRJÁIVUODA – EMBRACING DIVERSITY – SAMI EDUCATION THEORY, PRACTICE AND RESEARCH

Artikkelsamling som handler om samisk pedagogikk og urfolkspedagogikk i skolen og lærerutdanningen. Boka presenterer banebrytende forskning fra finske, norske, svenske og russiske forskere, og beriker lærerutdanningen med nyskapende, tverrfaglig innsikt. Gjennom en blanding av samiske og maori-perspektiver undersøkes historiens dyptgripende innvirkning på utfordringer i dagens utdanning og urfolks selvbestemmelse. Engelsk tekst. ISBN: 978-90-04-52935-9. Brill, 2025. 246 sider. Heftet. / ISBN: 978-90-04-71482-3. Brill, 2025. 246 sider. Innbundet.

JON PETTER A. STOOR, KARIN SPETZ, LUDVIG WIDÉN & MIGUEL SAN SEBASTIÁN: DET ÄR HEMSKT OCH MAGISKT SAMTIDIGT – EN RAPPORT OM UNGA SAMERS HÄLSA

Forskere ved Umeå Universitet har skrevet en rapport om unge samers helse i Sverige. Rapporten viser at de fleste unge samer har god helse og ofte tilgang til særskilte ressurser som forbedrer deres helse – det vil si den magiske siden av unge samers liv- som stolthet, trygghet og det sosiale nettverket med grunnlag i den samiske identiteten. Samtidig viser rapporten at mange unge samer er utsatt for rasisme, diskriminering og krenkelser fordi de er samer og det finnes en del helseområder som er problematiske. ISBN (PDF): 978-91-8070-658-2. Umeå Universitet, 2025. 52 sider.

MUSIKK

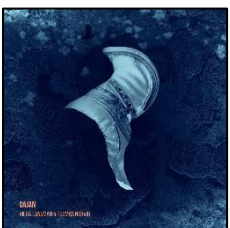
JALVI NIILLAS HOLMBERG: LUODIK (VINYL/CD)

Nillas Holmberg har gitt ut nytt album med 21 tradisjonelle joiker. Han joiker flere av sine forfedre og formødre og Tanaelven. DATLP-113. DAT, 2024. 2 LP (1 t, 17 min). /DATCD-113. DAT, 2024. 1 CD (1 t, 17 min).

LÁVRE: VULOŽAT (CD)

Lávres debutalbum. Hans musikk er sterkt forankret i den samiske joiketradisjonen, men han er også utforskende og søkende etter nye impulser innen samisk musikk. Albumet strekker seg på tvers av sjangre og generasjoner, og balanserer tradisjon med nyskaping med utgangspunkt i den rike metaforiske lyrikken som finnes i gamle joiker. Fierran, 2024. 1 CD (46 min., 29 s.).

HILDÁ LÄNSMAN & TUOMAS NORVIO: DAJAN (CD)

Hilda Länsman har gitt ut sitt første album under eget navn i samarbeid med den finske lyddesigneren, musikeren, komponisten og produsenten Tuomas Norvio. På albumet kombinerer de joik, rap, poesi og elektronisk dansemusikk. De utforsker og redefinerer de grensene for hva samisk musikk kan være. Albumets 11 låter er en god miks av dansbare låter og rolige atmosfæriske stemninger. Fierran, 2025. 1 CD (43 min., 39 s.).

For mer informasjon om utgivelsene se: <http://samiskbibliotektjeneste.tromsfylke.no>

Vennlig hilsen/ Dearvvuodaiguin / Tervheisin

Edel Olsen
Rådgiver – Samisk bibliotektjeneste i Troms
Fylkesbiblioteket
Mobil: +47 949 86 387

Troms fylkeskommune
Romssa fylkkasuohkan
Tromssan fylkinkomuuni